

1. Czy obcowanie z cierpieniem wpływa na stosunek człowieka do świata i ludzi? Rozważ problem i uzasadnij swoje stanowisko, odwołując się do fragmentu III cz. Dziadów, całego utworu Adama Mickiewicza oraz innych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

Adam Mickiewicz

Dziady, cz. III

P. ROLLISONOWA

Panie! litość - ja wdowa! Panie Senatorze!

Słyszałam, że zabili - czyż można, mój Boże!

Moje dziecko! - Ksiądz mówi, że on jeszcze żyje;

Ale go biją, Panie! ktoż dzieci tak bije! -

Jego zbito - zlituj się - po katowsku zbito.

(płacze)

SENATOR

Gdzie? kogo? - gadaj przecie po ludzku, kobito.

P. ROLLISONOWA

Kogo? ach, dziecko moje! Mój Panie - ja wdowa -

Ach, wieleż to lat, póki człek dziecko wychowa!

Mój Jaś już drugich uczył; niech Pan wszystkich spyta,

Jak on uczył się dobrze. - Ja biedna kobiéta!

On mnie żywił ze swego szczupłego dochodu -

Ślepa, on był mnie okiem - Panie, umrę z głodu.

SENATOR

Kto popłół, że go bili, nie wyjdzie na sucho.

Kto mówił?

P. ROLLISONOWA

Kto mnie mówił? ja mam matki ucho,
Ja ślepa; teraz w uchu cała moja dusza,
Dusza matki. - Wiedli go wczora do ratusza;
Słyszałam -

SENATOR

Wpuszczono ją?

P. ROLLISONOWA

Wypchnęli mię z progu
I z bramy, i z dziedzińca. Siadłam tam na rogu,
Pod murem; - mury grube, - przyłożyłam ucho -
Tam siedziałam od rana. - W północ, w mieście głucho,
Słucham - w północ, tam z muru - nie, nie zwodzę siebie;
Słyszałam go, słyszałam, jak Pan Bóg na niebie;
Ja głos jego słyszałam uszami własnymi -
Cichy, jakby spod ziemi, jak ze środka ziemi. -
I mój słuch wszedł w głąb muru, daleko, głęboko;
Ach, dalej poszedł niżli najbystrzejsze oko.
Słyszałam, męczono go -

SENATOR

Jak w gorączce bredzi!
Ale tam, moja Pani, wielu innych siedzi?

P. ROLLISONOWA

Jak to? - czyż to nie był głos mojego dziecięcia?

Niema owca pozna głos swojego jagnięcia

Śród najliczniejszej trzody - ach, to był głos taki! -

Ach, dobry Panie, żebyś słyszał raz głos taki,

Ty byś już nigdy w życiu spokojnie nie zasnął!

SENATOR

Syn Pani zdrów być musi, gdy tak głośno wrzasnął.

P. ROLLISONOWA

(pada na kolana)

Jeśli masz ludzkie serce...

(Otwierają się drzwi od sali - słyhać muzykę - wbiega Panna ubrana jak na bal)

PANNA

Monsieur le Sénateur -

Oh! je vous interromps, on va chanter le choeur

De "Don Juan"; et puis le concerto de Herz...

SENATOR

Herz! choeur! tu także była mowa około serc.

Vous venez a propos, vous belle comme un coeur.

Moment sentimental! il pleut ici des coeurs.

(do Bajkowa)

Żeby le grand-duc Michel ten kalambur wiedział,

Ma foi, to już bym dawno w radzie państwa siedział.

(do Panny)

J'y suis - dans un moment.

2. Zinterpretuj podany utwór . Postaw tezę interpretacyjną i ją uzasadnij . Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

Adam Mickiewicz

„Gdy tu mój trup ...”

Gdy tu mój trup w pośrodku was zasiada,

W oczy zagląda wam i głośno gada,

Dusza w ten czas daleka, ach, daleka,

Błąka się i narzeka, ach, narzeka.

Jest u mnie kraj, ojczyzna myśli mojej,

I liczne mam serca mego rodzeństwo;

Piękniejszy kraj niż ten, co w oczach stoi,

Rodzina miłsza niż całe pokrewieństwo.

Tam, wpośród prac i trosk, i wśród zabawy,

Uciekam ja. Tam siedzę pod jodłami,

Tam leżę wśród bujnej i wonnej trawy,

Tam pędzę za wróblami, motylami.

Tam widzę ją, jak z ganku biała stąpa,

Jak ku nam w las wśród łąk zielonych leci,

I wpośród zbóż jak w toni wód się kąpa,

I ku nam z gór jako jutrzienka świeci.

3. W jaki sposób twórcy nawiązują w swoich tekstach do Biblii ? Omów zagadnienie ,
odwołując się do podanego wiersza Janusza Koryla i innych tekstów kultury .

Janusz Koryl

„Dygresja biblijna ”

Postrącane już owoce

Judasz liczy swe srebrniki

Dawid znów naciąga procę

W zagon nieba weszły dziki

Weszły dziki Niebo zryły

Noe się utopił w rzece

Kain podciął sobie żyły

Hiob u Boga śpi za piecem

Święty Józef Biblię czyta

Adamowi śni się Ewa

Gabrielowi okowita

Do białości krew rozgrzewa

Postrącane są owoce

Jonasz z psotnej ryby brzucha

Wzywa wszystkie Boże moce

Lecz go nawet pies nie słucha